

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Nämndservice
Mjölbyvägen 16-18
599 80 Ödeshög
Tel 0144-350 00 vx
kommunstyrelsen@odeshog.se

Vårt diarienummer 0320/08

Synpunkter på LSS-kommitténs slutbetänkande 2008-08-29, Möjlighet att leva som andra, Ny lag om stöd och service för vissa personer med funktionsnedsättning (SOU 2008:77)

Sammanfattning

Ödeshögs kommun är inte utsedd att vara remisskommun. Detta till trots vill kommen ändå framföra åsikter över LSS-kommitténs betänkande.

Först men inte minst vill Ödeshögs kommun framföra sin respekt för det stora och gedigna arbete LSS-kommittén genomfört i sitt framtagande av slutbetänkandet.

I det stora hela delar Ödeshögs kommun de framtagna förslagen i betänkandet men det finns också delar som röner vissa farhågor. Ett exempel är konsekvensen av att införa en ny insats "stöd och service i ordinärt boende".

Ett annat exempel är huvudmannaskapet en del där betänkandet föreslår att staten ska överta beslut och kostnader om personlig assistans. Utifrån kommunens perspektiv kunde huvudmannaskapet möjligen vidgats till att även gälla den nya insatsen "stöd och service i ordinärt boende". Så tillvida inte all LSS-verksamhet skulle övergå till ett statligt huvudmannaskap.

En annan farhåga är hur rätten till daglig sysselsättning för personkrets tre kommer påverka den mindre kommunen. Både utifrån kompetenshänseende och ekonomiskt.

Ödeshögs kommun väljer här nedan att kommentera och framföra synpunkter och farhågor enligt samma uppställning som betänkandet är skrivet.

4. Rätten till stöd och service

4.1 Behövs LSS som rättighetslag

Ödeshögs synpunkter.

Ödeshög instämmer med kommitténs förslag att lagen ska finnas kvar. I ett framsiktigt arbete bör dock en översyn göras över om alla människors behov, rättigheter och möjligheter ska kunna omfattas i en och samma lag, socialtjänstlagen. Det ska också betonas att LSS är ett komplement till socialtjänstlagen.

4.2 LSS – en lag om sociala tjänster

Ödeshögs synpunkter

Ödeshög har inga större invändningar mot förslagen. Punkt två gällande utredning av reglering av skyddsåtgärder är ett angeläget och svårt område som även Ödeshög inväntar svar och direktiv om. För övrigt anser vi det lite oklart vilka handläggningsregler som avses i punkt fyra. Kommentarer till detta återkommer senare i yttrandet.

4.3 Vilka syften och mål ska lagen ha?

Ödeshögs synpunkter

Ödeshög ställer sig mycket tveksam till att ändra från skäliga till goda levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättningar inom ramen för socialtjänstlagen. Det skulle kunna innebära nya gränsdragningsproblem i myndighetsutövningen och beslutsfattandet.

Det kan också tolkas som så att genom att tillförsäkra vissa funktionshindrade en god levnadsnivå inom ramen för socialtjänstlagen, och därmed beslut, kan kommunen också ta ut avgift reglerad av SoL för dessa personer.

En annan fundering är hur detta då ställer sig till det kommunala utjämningsystemet.

4.4 Personkretsen

Ödeshögs synpunkter

Ödeshög har ingen avvikande uppfattning gällande dessa förslag.

4.5 Ett barnperspektiv i LSS

Ödeshögs synpunkter

Ödeshög har ingen avvikande uppfattning utan stöder dessa förslag till fullo. Möjligen kan tillsynskontrollen utvecklas och därmed gälla fler verksamma inom vård och omsorg.

4.6 Prioriterade utvecklingsområden inom och utom LSS

Ödeshögs synpunkter

Ödeshög har ingen avvikande uppfattning. Det kan dock betonas att för den mindre kommunen finns svårigheter i utvecklingsarbetet som möjligen är lättare att avhjälpa i större kommuner.

4.7 Tillsyn, uppföljning och utvärdering

Ödeshögs synpunkter

Ödeshög har inga större synpunkter på kommitténs bedömning. Det är av godo att tillsynen fungerar vilket ger kommunen såväl som enskilda utförare tydlighet i om och/eller vilka brister som behöver åtgärdas.

5. Huvudmannaskap för stöd och service

Ödeshögs synpunkter

En viss tveksamhet kan anses råda gällande huvudmannaskapet. LSS-lagen som rättighetskonstruktion rimmar illa då den enskildes behov och rättigheter ställs emot kommunernas resurser och ekonomiska balanskrav. Det talar för att all LSS-verksamhet ska vara ett statligt ansvar, eftersom staten beslutat om LSS, LASS och dess nuvarande lagkonstruktion. Det som möjligen talar emot är att enskilda kommunmedborgare, med vissa funktionshinder, får vända sig till staten för att få behov av stöd och service tillgodosedda. Det kan verka som ett bakåtsträvande till den tid då den "särskilda omsorgen" var ett landstingsansvar.

Ödeshögs uppfattning i nuläget att såväl personlig assistans som den nya insatsen, stöd och service i ordinärt boende, bör finansieras av staten. Fler kommentarer redovisas senare i yttrandet.

6. Personlig assistans

6.2 Reglering och ansvar

Ödeshögs synpunkter

Ödeshög har inga invändningar mot punkt 1 och 2. Däremot är punkt 3 lite "luddig". Vilka är de "vissa fall" där kommunen kan få ersättning från Försäkringskassan. Från kommunens sida vill vi påpeka att Försäkringskassan ska fatta beslut skyndsamt och då elimineras de tillfällen kommunen möjligen skulle behöva få ersättning.

6.3 Behov

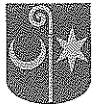
Ödeshögs synpunkter och frågeställningar

Punkt 1. Här finns en farhåga att färre personer kommer att beviljas personlig assistans med ett golv på 20 timmar. En striktare bedömning ger förmodligen kommunen ökade kostnader. Se vidare kommentarer senare.

Punkt 3. Under utredningstiden om skydds- och begränsningsåtgärder, var hamnar kostnaden under tiden. Kommunen kommer förmodligen tvingas till en verkställighet utifrån arbetsmiljölagen.

Punkt 4. Denna punkt får också kommunen att undra över vilka som kommer beviljas personlig assistans. Är de som inte beviljas direkt berättigade till den nya insatsen "stöd och service".

Punkt 5. Dubbel assistans beviljas först när hjälpmedel och bostadsanpassning prövats. Vem tar kostnaden under tiden möjligheterna prövas. Det är också kommunen som tar beslut om bostadsanpassning. Intressekonflikt?

6.4 Utförande och kvalitet

Ödeshögs synpunkter

I nuläget har Ödeshög ingen större avvikande uppfattning till förslagen. Det bör upplevas som positivt att avtal även upprättas med kommunen som assistansanordnare. Dock kan punkten om bostadsanpassningen som rör assistenters arbetsmiljö väcka en del funderingar.

6.5 Ersättning - Schablonen

Ödeshögs synpunkter

I stort sett har Ödeshög ingen avvikande uppfattning till förslagen. Ödeshög är dock av den uppfattningen att ersättningsschablonen bör återspeglas av gängse löneuppräknings inom kommunerna.

6.6 Tillsyn och kontroll

Ödeshögs synpunkter

Ödeshög är av den uppfattningen att kontroll av assistansersättningen är av godo och bidrar till rätt använda skattemedel samt kvalitetssäkringar. För övrigt vill kommunen inte ådra sig merarbete och därmed kostnader i samband med tillsyner och kontroller.

7. Insatser och uppgifter för kommuner och landsting

7.1 Övergripande frågor om kvalitet och kostnader

Ödeshögs synpunkter

Ödeshög har i dessa förslag inga större avvikande uppfattningar. Möjligen punkt 4 där det måste anses som svårare för mindre kommuner att tillhandahålla möjligheter till valfrihet av utförare.

7.2 Insatser i annan kommun

Ödeshögs synpunkter

I denna fråga blir huvudmannaskapet som tydligast. Små kommuner med kompetens- och specialistcenter blir förlorare i den nuvarande ordningen. Diskussioner mellan boende- och vistelsekommuner undviks med ett huvudmannaskap. Det bör också vara gynnsamt för etablering av just specialistcenter även i små kommuner om det är ett statligt huvudmannansvar.

7.3 Insatser med beslut om boende

Ödeshögs synpunkter

Ödeshög delar uppfattningen om flera av förslagen. Dock finns en fråga gällande särskilt anpassad bostad. Vad är det? Anpassade bostäder kan vem som helst med funktionshinder ansöka om eller få kommunens anpassningsbidrag. Den insatsen enligt LSS är också föreslagen att tas bort från det kommunala utjämningsystemet. Insatsen bör väl därmed tas bort.

För övrigt skulle det underlätta för kommunerna om personlig assistans, bostad med särskild service samt gruppboendestudie kunde samordnas på flexibla sätt. Ibland är det mera positivt för den enskilde om flexibla boendelösningar kan åstadkommas.

7.4 Stöd och service i ordinärt boende

Ödeshögs synpunkter

Här infinner sig många och stora farhågor. Vad blir skillnaden mellan nuvarande personlig assistans enligt kommunens LSS och den nya insatsen? Varför ska den nya insatsen uppgå till 40 timmar i veckan när golvet för assistans blir 20 timmar? Om staten som beslutar om assistans inte beviljar pga att behoven och/eller 20 timmar inte uppnås, vilka riktlinjer finns för kommunen att inte bevilja "stöd och service"? Kan kommunen ta ut avgift för hjälp överstigande 40 timmar, de beslutas väl enligt SoL?

Hur ska natttillsyn hanteras? Nu beviljar Försäkringskassan oftast inte aktiv natttillsyn. Beviljar då kommunen "stöd och service" för att tillgodose natthjälp?

Hur beviljas ledsagarservice om inte annat behov av "stöd och service" enligt den nya insatsen kan beviljas?

Farhågan för kommunen är att en övervältring av kostnader uppstår.

Positivt kan dock anses att de personer som idag har hjälp enligt socialtjänstlagen men tillhör personkrets kan ingå i utjämningsystemet. Så tillvida utjämningsystemet bibehålls som nuvarande.

7.5 Sysselsättning

Ödeshögs synpunkter

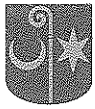
Här finns en farhåga för den mindre kommunen att kompetens och möjligheter saknas. Det innebär en befarad kostnadsökning trots att ekonomisk kompensation till kommunerna utlovas.

Nya målgrupper och därmed större ansvar och samverkan med andra myndigheter kommer behövas.

7.6 Personligt stöd och individuell planering

Ödeshögs synpunkter

Ödeshög har inte några större invändningar mot förslagen. Dock kan det konstateras att olika statistikinsamlingar bidrar till kommunens ökade arbetsinsatser.

8. Genomförande och konsekvenser

Ödeshögs synpunkter

Kommunerna ska ompröva besluten om personlig assistans, boende och ledsagarservice under en tvåårsperiod, alltså 2010 – 2012. Under samma tid kommer alltså de nya besluten fattas av staten. Det innebär att kommun och stat måste ha en gemensam reglering av beslutsfattandet under denna övergångsperiod.

För KOMMUNSTYRELSEN I ÖDESHÖGS KOMMUN

Ödeshög den 21 januari 2009

Magnus Oscarsson
Ordförande

Henrik Hendeby
Kommunchef